

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De zee-eenhoorn in kaart gebracht. Zee-eenhoorns in woord en beeld in de middeleeuwen en vroegmoderne tijd

Mondt, M.M.

Citation

Mondt, M. M. (2019, January 10). *De zee-eenhoorn in kaart gebracht. Zee-eenhoorns in woord en beeld in de middeleeuwen en vroegmoderne tijd*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/67914>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/67914>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The following handle holds various files of this Leiden University dissertation:

<http://hdl.handle.net/1887/67914>

Author: Mondt, M.M.

Title: De zee-eenhoorn in kaart gebracht. Zee-eenhoorns in woord en beeld in de middeleeuwen en vroegmoderne tijd

Issue Date: 2019-01-10

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift van M.M. Zijlstra-Mondt

DE ZEE-EENHOORN IN KAART GEBRACHT

ZEE-EENHOORNS IN WOORD EN BEELD IN DE MIDDELEEUWEN EN DE VROEGMODERNE TIJD

1. De geschiedenis van de zee-eenhoorn is een weerspiegeling van zowel natuurhistorische als religieuze en maatschappelijke ontwikkelingen in het vroegmoderne denken.
2. De unieke betekenis van de land-eenhoorn en zijn maritieme varianten in het vroegmoderne dierenrijk blijkt uit de manier waarop een 'bestaand' dier (de land-eenhoorn) dat ten onder dreigde te gaan in de opkomst van de empirische wetenschappen, werd 'gered': in twee andere gedaantes (de visachtige en de paardachtige zee-eenhoorn) werd het als imaginair dier opnieuw ten tonele gevoerd.
3. De landeenhoorn heeft behalve zijn hoorn, en de daaraan toegeschreven medische eigenschappen, ook zijn symbolische betekenissen overgedragen aan de zee-eenhoorn.
4. Zowel in het uiterlijk als in de eigenschappen van de paardachtige zee-eenhoorn worden de kwaliteiten van zijn vier 'voorouders' verenigd: die van de natuurfenomenen het paard en het zeepaard, en die van de mythologische hippocampus en de heraldische land-eenhoorn.
5. Hybridisatie verklaart niet alleen de ontstaanswijze van imaginaire dieren, maar ook de variatie in de beschrijvingen ervan in middeleeuwse en vroegmoderne natuurhistorische geschriften.
6. Nu met de opkomst van de digitale animaties in de hedendaagse media de vroegmoderne imaginaire dieren met 'uitsterven' worden bedreigd wordt het tijd een nieuwe Ark van Noach te bouwen.
7. Door de lange duur tussen het tijdstip van indienen en het publiceren van een artikel worden niet alleen de bevindingen, maar ook de manier waarop zij zijn beschreven tot geschiedenis.
8. Het Friese gezegde 'Wa't mei in ko wol prate moat leare balten' heeft niet alleen betrekking op de omgang met dieren, maar ook op alle vormen van communicatie tussen de disciplines. ('Wie met een koe wil praten moet leren loeien'. Fries gezegde).
9. De opmerking van een patiëntje 'Als u naar mijn tanden kijkt krijg ik jeuk in mijn oren' toont aan dat ook bij orthodontische behandelingen een interdisciplinaire benadering wenselijk is.
10. Het vrije-uitloop ei is niet door taalkundigen gelegd.